

РІЧНИЙ ЗВІТ ЗА 2015 РІК

Кредитний рейтинг як індикатор кон'юнктури
фінансових ринків України

РЕЗЮМЕ

Протягом 2014-2015 років унаслідок структурних диспропорцій, несприятливого ділового клімату та низки військово-політичних конфліктів економіка України переживала кризові явища. Поряд зі зниженням показників реального сектору економіки відбувалось «очищення» банківської системи та скорочення обсягу торгів на фондовому ринку. Одночасно з цим суттєво знизився рівень кредитоспроможності позичальників і боргових інструментів. Унаслідок погіршення інвестиційного клімату суттєво знизився попит на послуги рейтингування.

У зв'язку з цим, аналітичний департамент НРА «Рюрік» у річному звіті за 2015 рік робить акцент на дослідженні можливостей кредитного рейтингу виконувати роль індикатора кон'юнктури фінансових ринків України. За результатами аналізу показників банківської системи та ринку облігацій у розрізі використання кредитного рейтингу як інструменту визначення кредитоспроможності було виявлено такі тенденції:

- Інтегральний довгостроковий кредитний рейтинг банківської системи, який розраховується за авторською методикою НРА «Рюрік», протягом 2014-2015 рр. знизився з uaBBB+ до uaBBB.

- Протягом 2014-2015 рр. кількість платоспроможних українських банків скоротилася зі 180 (з них кредитний рейтинг мали 117 банків) до 119 установ (кредитний рейтинг мали 85 установ). При цьому серед 63 банків, визнаних неплатоспроможними, було виведено з ринку 50 банків, які за рік до запровадження тимчасової адміністрації мали довгостроковий кредитний рейтинг позичальника.

- Протягом аналізованого періоду кількість платоспроможних банків, які належать до IV групи, скоротилась зі 122 до 70 установ. Враховуючи, що клієнтами НРА «Рюрік» є переважно банки IV групи, можна стверджувати, що майже двократне зниження кількості рейтингів банків у портфелі НРА «Рюрік» у цілому корелює з зазначеною тенденцією.

- Середній рівень кредитних рейтингів банків за рік до визнання їх неплатоспроможними протягом 2014-2015 рр. залежно від рейтингового агентства перебував у діапазоні від uaBBB– до uaA+. Середній рівень кредитного рейтингу банків, визнаних неплатоспроможними, у портфелі НРА «Рюрік» за рік до запровадження адміністрації відповідав uaBBB.

- НРА «Рюрік» попереджало ринок про зниження кредитоспроможності банку шляхом зниження рейтингу до спекулятивного рівня або його призупинення в середньому за 52 дні до визнання банку неплатоспроможним (без урахування банків, які було виведено з ринку за порушення законодавства з питань фінансового моніторингу – за 65 днів). Це є одним із найкращих показників превентивного реагування серед національних рейтингових агентств.

- Середньозважений рейтинг нових випусків облігацій протягом 2014-2015 рр. знизився з uaA– до uaBBB+. При цьому в 2014 р. найбільшою кредитоспроможністю характеризувалися нові випуски комерційних банків та державних монополій (залізниць). У 2015 році найвищі кредитні рейтинги було присвоєно випускам фармацевтичних компаній.

- Кількість рейтингів облігацій у портфелі НРА «Рюрік» протягом 2014-2015 рр. скоротилась з 44 до 13, що відображає загальну тенденцію до звуження ринку. У 2013 р. Агентство присвоїло рейтинги десяти новим емісіям, у 2014 р. – трьом, у 2015 р. – одній (облігації серій А-Ж ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» з рейтингом uaA).

В цілому, НРА «Рюрік» вважає, що скорочення ринку рейтингових послуг як елементу інфраструктури фінансових ринків є закономірним процесом. При цьому динаміка кредитних рейтингів адекватно відображає перебіг процесів, які відбуваються в банківській системі України, а також може слугувати індикатором кількісних і якісних змін у розрізі галузей економіки.

Незважаючи на скорочення портфелю клієнтів, НРА «Рюрік» продемонструвало високий рівень якості визначених рейтингів. Агентство до кінця 2016 року очікує поживлення економічних процесів у країні та відновлення зростання ринку рейтингових послуг, які надаються з метою підвищення прозорості фінансових ринків України.

КРЕДИТНІ РЕЙТИНГИ БАНКІВ

Динаміку основних показників банківської системи та кредитних рейтингів банків за 2013-2015 рр. наведено в табл. 1.

Таблиця 1. Динаміка основних показників банківської системи та кредитних рейтингів банків

	2013	2014	2015
Обсяг активів, млрд. грн.	1 278	1 317	1 275 ¹
Кількість банків у системі	180	158	119
Кількість банків з рейтингом	117	109	85
Інтегральний довгостроковий кредитний рейтинг	uaBBB+	uaBBB	uaBBB ²
Кількість рейтингів банків у портфелі НРА «Рюрік»	18	11	9

Протягом останніх двох років обсяг активів банківської системи України у гривневому еквіваленті майже не змінився. Разом із тим, враховуючи виведення з ринку близько 60 банківських установ та суттєву девальвацію гривні, можна стверджувати, що активи банківської системи втратили значну частину вартості. Одночасно з цим відбувалось погіршення якості активів, що чинило тиск на фінансовий результат банківської системи і відповідним чином відобразилось на загальному рівні її кредитоспроможності.

При скороченні кількості банків, які мають кредитний рейтинг, зі 117 до 85 установ, інтегральний довгостроковий кредитний рейтинг банківської системи³, визначений НРА «Рюрік», знизився з uaBBB+ (станом на 01.01.2014 р.) до uaBBB (станом на 01.10.2015 р.). Втім, зниження загального рівня кредитоспроможності банківської системи відбувалося ще в 2013 році. Так, станом на 01.04.2013 р. інтегральний довгостроковий кредитний рейтинг банківської системи України перебував на рівні uaA–.

У вересні 2013 року міжнародні рейтингові агентства почали активно знижувати кредитні рейтинги українських банків за національною шкалою. Враховуючи, що рейтинги від міжнародних агентств отримують переважно найбільші українські банки, які мають найвищий ступінь впливу на діяльність системи, інтегральний рейтинг також почав знижуватись.

Слід зазначити, що протягом останніх двох років найбільші банки почали відмовлятися від співпраці з міжнародними агентствами, які мають консервативні підходи, на користь національних рейтингових агентств. Це дозволило уникнути прецедентів, коли один банк одночасно має кредитний рейтинг від міжнародного агентства на рівні uaB– та від національного агентства – на рівні uaAA. Разом із тим, у деяких випадках, наприклад, з VAB Банком, який було визнано неплатоспроможним, саме консервативний підхід агентства *Moody's* виглядає більш об'єктивним, ніж дуже висока рейтингова оцінка банку від агентства Експерт-Рейтинг, яка була знижена до спекулятивного лише в день запровадження тимчасової адміністрації.

Таким чином, кризові явища в банківській системі обумовили актуальність питання не тільки стосовно кількості кредитних рейтингів, але й стосовно їх якості. Як уже зазначалось, кількість банків з кредитним рейтингом позичальника протягом останніх двох років скоротилася зі 117 до 85 установ. При цьому з ринку було виведено 50 банків, які на часовому горизонті за рік до запровадження тимчасової адміністрації мали довгостроковий кредитний рейтинг позичальника.

Середній рівень кредитних рейтингів банків за рік до визнання їх неплатоспроможними протягом 2014-2015 рр. залежно від рейтингового агентства перебував у діапазоні від uaBBB– до uaA+. При цьому при скороченні загального портфелю рейтингів банків НРА «Рюрік» удвічі, середній рівень кредитного рейтингу банків, визнаних неплатоспроможними, у портфелі Агентства за рік до запровадження адміністрації відповідав uaBBB.

¹ За останніми даними на 01.12.2015 р.

² За останніми даними на 01.10.2015 р.

³ [Інтегральний довгостроковий кредитний рейтинг банківської системи України](#)

Одночасно з цим, НРА «Рюрік» попереджало ринок про зниження кредитоспроможності банку в вигляді зниження рейтингу до спекулятивного рівня або його призупинення в середньому за 52 дні до визнання банку неплатоспроможним (без урахування банків, які було виведено з ринку за порушення законодавства з питань фінансового моніторингу – за 65 днів). Це є одним із найкращих показників превентивного реагування серед національних рейтингових агентств.

У табл. 2 і табл. 3 наведено довгострокові кредитні рейтинги банків, які підтримувало НРА «Рюрік» станом на 01.01.2014 р. та 01.01.2016 р. відповідно.

Таблиця 2. Кредитні рейтинги банків у портфелі НРА «Рюрік» станом на 01.01.2014 р.

№	Назва організації	Рівень рейтингу	Поточний прогноз	Дата присвоєння	Дата оновлення
1	ПАТ «АКТАБАНК»	uaA-	стабільний	21.06.10	17.12.13
2	ПАТ «РЕАЛ БАНК»	uaBBB+	стабільний	31.10.11	08.11.13
3	ПАТ «БАНК ПЕРШИЙ»	uaBBB+	стабільний	23.08.11	22.11.13
4	ПАТ «КБ «ПІВДЕНКОМБАНК»	uaBBB+	стабільний	26.12.11	17.12.13
5	ПАТ «АВАНТ-БАНК»	uaBBB+	стабільний	23.08.11	27.12.13
6	ПАТ «ВЕРНУМ БАНК»	uaBBB	стабільний	29.11.10	29.11.13
7	ПАТ «Агрокомбанк»	uaBBB	стабільний	20.12.11	08.11.13
8	ПАТ «ІнтерКредитБанк»	uaBBB	стабільний	31.01.12	27.11.13
9	ПАТ КБ «СТАНДАРТ»	uaBBB	стабільний	24.02.12	27.12.13
10	ПАТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	uaBBB	стабільний	18.04.12	22.11.13
11	ПАТ «МЕЛІОР БАНК»	uaBBB	стабільний	27.04.12	08.11.13
12	ПАТ «КБ «ФІНАНСОВИЙ ПАРТНЕР»	uaBBB	стабільний	30.10.12	25.10.13
13	АТ «БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА»	uaBBB	стабільний	29.12.11	27.11.13
14	ПАТ «АБ «РАДАБАНК»	uaBBB	стабільний	27.06.13	08.11.13
15	ПАТ «Банк Камбіо»	uaBBB	стабільний	23.03.11	22.11.13
16	ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ»	uaBBB	стабільний	27.09.13	29.11.13
17	ПАТ «КЛАСИКБАНК»	uaBBB	стабільний	10.12.13	–
18	ПАТ «КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ДАНИЕЛЬ»	uaBB	в розвитку	25.08.11	27.11.13

Таблиця 3. Кредитні рейтинги банків у портфелі НРА «Рюрік» станом на 01.01.2016 р.

№	Назва організації	Рівень рейтингу	Поточний прогноз	Дата присвоєння	Дата оновлення
1	ПАТ «АБ «РАДАБАНК»	uaBBB+	стабільний	27.06.13	18.12.15
2	ПАТ «ВЕРНУМ БАНК»	uaBBB	в розвитку	29.11.10	29.12.15
3	ПАТ «КБ «ФІНАНСОВИЙ ПАРТНЕР»	uaBBB	стабільний	30.10.12	13.11.15
4	ПАТ «АКБ «КОНКОРД»	uaBBB	стабільний	30.01.15	13.11.15
5	ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ»	uaBBB	позитивний	27.09.13	20.11.15
6	ПАТ БАНК «ТРАСТ»	uaBBB	в розвитку	31.03.14	30.09.15
7	ПАТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	uaBBB	в розвитку	18.04.12	30.10.15
8	ПАТ «КЛАСИКБАНК»	uaBBB	в розвитку	10.12.13	04.12.15
9	ПАТ «АВАНТ-БАНК»	uaBBB-	в розвитку	23.08.11	29.12.15

Слід зазначити, що протягом аналізованого періоду кількість платоспроможних банків, які належать до IV групи, скоротилась зі 122 до 70 установ. Враховуючи, що клієнтами НРА «Рюрік» є переважно банки IV групи, можна стверджувати, що майже двократне зниження кількості банків у портфелі НРА «Рюрік» у цілому корелює з зазначеною тенденцією.

Таким чином, кількісна та якісна динаміка кредитних рейтингів банківських установ у цілому адекватно відображає перебіг процесів, які відбуваються в банківській системі України. При цьому поживалення стосовно використання банками кредитних рейтингів в найближчі роки очікувати не варто. Із 38 банків, які станом на 01.01.2016 р. не мали кредитного рейтингу, можна виокремити дочірні структури іноземних банків, які мають відносно вільний доступ до закордонного фондування власних операцій, отже не зацікавлені в отриманні кредитного рейтингу за національною шкалою, а також банки, які наразі мають фінансові труднощі (переважно недокапіталізовані).

КРЕДИТНІ РЕЙТИНГИ ОБЛІГАЦІЙ

Показники ринку та динаміку кредитних рейтингів корпоративних облігацій протягом 2014-2015 рр. наведено в табл. 4

Таблиця 4. Показники ринку та динаміка кредитних рейтингів корпоративних облігацій

	01.01.14	01.01.15	01.01.16
Обсяг торгів, млн. грн.	49 411	33 804	13 604
Обсяг нових випусків, млн. грн.	44 762	36 190	13 181
Кількість нових випусків	304	265	155
Відсоток публічних емісій (за обсягом)	38%	69%	43%
Відсоток публічних емісій з рейтингом (за обсягом)	54%	47%	52%
Середньозважений рівень рейтингу	uaA-	uaA	uaBBB+
Кількість рейтингів облігацій у портфелі НРА «Рюрік»	44	30	13
Кількість нових емісій з рейтингом НРА «Рюрік»	10	3	1

За останні п'ять років більша частина ліквідності на фондовому ринку перейшла в сегмент ОВДП, що пов'язано в першу чергу з низьким попитом на корпоративні боргові інструменти та високими кредитними ризиками, на які наражаються потенційні інвестори. У результаті протягом 2014-2015 рр. обсяг торгів корпоративними облігаціями та обсяг нових емісій скоротились більше ніж утричі.

Окрім загального зниження ділової активності суттєву роль в такій низхідній динаміці могло відіграти скорочення кількості банківських установ, які використовували операції з корпоративними облігаціями для покращення показників фінансової звітності.

Наразі ринок облігацій підприємств залишається доволі закритим і непрозорим. Так, у 2015 році лише 43% емісій було призначено для публічного розміщення. При цьому у 2014 році частка публічних емісій перебувала на рівні 69%. Разом із тим, це було пов'язано з відносно високою емісійною активністю комерційних банків, які протягом 2015 року зазнали труднощів при розміщенні власних випусків.

Галузеву структуру нових випусків облігацій (за обсягом) у 2014-2015 рр. наведено на рис. 1 та рис. 2.

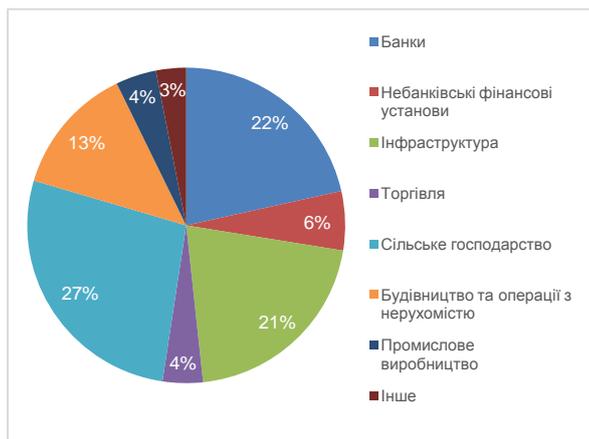

Рис. 1. Галузева структура випусків у 2014 р.

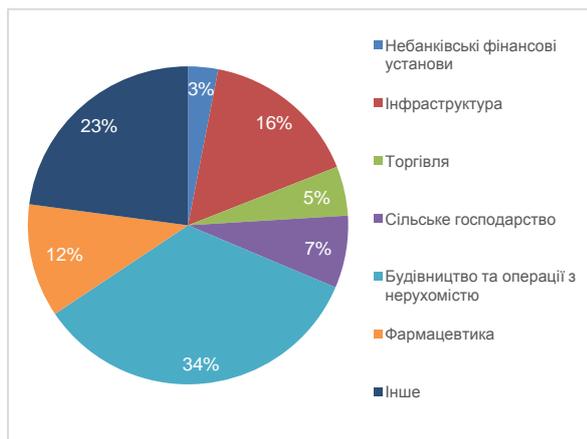

Рис. 2. Галузева структура випусків у 2015 р.

Кількість рейтингів облігацій у портфелі НРА «Рюрік» протягом 2014-2015 рр. скоротилась з 44 до 13, що відображає загальну тенденцію до звуження ринку. У 2013 р. Агентство присвоїло рейтинги десяти новим емісіям, у 2014 р. – трьом, у 2015 р. – одній (облігації серій А-І ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» з рейтингом uaA).

У табл. 5 і табл. 6 наведено довгострокові кредитні рейтинги облігацій, які підтримувало НРА «Рюрік» станом на 01.01.2014 р. та 01.01.2016 р. відповідно.

Таблиця 5. Кредитні рейтинги облігацій у портфелі НРА «Рюрік» станом на 01.01.2014 р.

№	Емітент облігацій	Серія облігацій	Рівень рейтингу	Поточний прогноз	Дата присвоєння	Дата оновлення
1	ДП «ІЛЛІЧ-АГРО ДОНБАС»	A та B	uaA+	стабільний	26.04.2012	27.12.2013
2	ПАТ СК «ЛЕММА»	F	uaA	стабільний	14.12.2012	27.11.2013
3	ПАТ «АКТАБАНК»	A та B	uaA-	стабільний	09.12.2010	17.12.2013
4	ТОВ «ФАКТОРИНГ ФІНАНС»	A	uaBBB+	стабільний	28.12.2010	27.11.2013
5	ПрАТ «АГРА»	A-P	uaBBB+	стабільний	29.12.2011	22.11.2013
6	ПрАТ «АГРА»	AA-AE	uaBBB+	стабільний	14.05.2012	22.11.2013
7	ПАТ «АВАНТ-БАНК»	A, B та C	uaBBB+	стабільний	16.05.2012	27.12.2013
8	ТОВ «АКСІОМА»	A	uaBBB	стабільний	20.06.2011	24.12.2013
9	ТОВ «АКСІОМА»	B	uaBBB	стабільний	26.12.2012	24.12.2013
10	ТОВ «ІНВЕСТКРЕДИТ»	A, B та C	uaBBB	стабільний	16.09.2011	25.10.2013
11	СТОВ «УКРАЇНА»	A	uaBBB	стабільний	30.09.2013	27.11.2013
12	ТОВ «ТРИУМФ»	A	uaBBB-	стабільний	05.09.2011	25.10.2013
13	ТОВ «ТРИУМФ»	B	uaBBB-	стабільний	26.12.2011	25.10.2013
14	ТОВ «ТРИУМФ»	C та D	uaBBB-	стабільний	27.06.2012	25.10.2013
15	ТОВ «ЕЛЕКТРОХІМПРОМ»	A	uaBBB-	стабільний	07.12.2011	10.12.2013
16	ТОВ «ЕЛЕКТРОХІМПРОМ»	B	uaBBB-	стабільний	07.12.2012	10.12.2013
17	ТОВ «ЕЛЕКТРОХІМПРОМ»	C та D	uaBBB-	стабільний	03.12.2013	-
18	ТОВ «СОНЕТ»	A	uaBBB-	стабільний	05.04.2012	03.12.2013
19	ТОВ «СОНЕТ»	B	uaBBB-	стабільний	30.11.2012	03.12.2013
20	ТОВ «СОНЕТ»	C	uaBBB-	стабільний	24.07.2013	03.12.2013
21	ТОВ «НОВОТЕХ-ІНВЕСТ»	A	uaBBB-	стабільний	16.05.2012	24.12.2013
22	ТОВ «НОВОТЕХ-ІНВЕСТ»	B	uaBBB-	стабільний	25.12.2012	24.12.2013
23	ТОВ «ІНСАЙТ КАПІТАЛ»	A	uaBBB-	стабільний	22.06.2012	22.11.2013
24	ТОВ «ІНСАЙТ КАПІТАЛ»	B, C та D	uaBBB-	стабільний	22.06.2012	22.11.2013
25	ТОВ «КУА «ЕСКО-КАПІТАЛ»	A, B та C	uaBBB-	стабільний	18.07.2012	22.11.2013
26	ТОВ «МІК МЕГА»	A	uaBBB-	стабільний	27.06.2012	10.12.2013
27	ТОВ «МІК МЕГА»	B	uaBBB-	стабільний	18.12.2012	10.12.2013
28	ТОВ «МІК МЕГА»	C	uaBBB-	стабільний	24.07.2013	10.12.2013
29	ТОВ «КУА «Інсайт Ессет Менеджмент»	A	uaBBB-	стабільний	23.10.2012	22.11.2013
30	ТОВ «ЕКОВІТЕ»	A	uaBBB-	стабільний	18.01.2013	10.12.2013
31	ТОВ «ЕКОВІТЕ»	B	uaBBB-	стабільний	24.07.2013	10.12.2013
32	ПрАТ «Кондитерська фабрика «Лагода»	A	uaBBB-	стабільний	22.07.2011	30.10.2013
33	ПАТ Компанія «Ельба»	A	uaBBB-	стабільний	25.10.2013	-
34	ТОВ «СМАРТ ПРОДАКШН»	A	uaBB-	стабільний	29.06.2011	10.12.2013
35	ТОВ «ПЛЕЙС»	A	uaB+	стабільний	28.12.2010	10.12.2013
36	ТОВ «МД ГРУП»	C та D	uaB	стабільний	20.03.2012	27.11.2013
37	ПП «СЕРВІСТЕХСНАБ»	A	uaB	стабільний	14.12.2012	22.11.2013
38	ТОВ «ТПК «ОМЕГА»	A	uaB	стабільний	25.10.2013	-
39	ПАТ «АВЕРС»	A	uaB-	стабільний	09.12.2010	27.12.2013
40	ТОВ «Автобортранс»	A та B	uaCCC	стабільний	01.11.2010	22.11.2013
41	ТОВ «Укрсоцбуд»	G	uaCCC	стабільний	23.04.2012	25.10.2013
42	ТОВ «ПРОМІНЬ НІК»	A, B та C	uaCCC	стабільний	23.04.2012	27.11.2013
43	ТОВ «ЛОГО СФЕРА»	A, B та C	uaCCC	стабільний	23.04.2012	27.11.2013

Таблиця 6. Кредитні рейтинги облігацій у портфелі НРА «Рюрік» станом на 01.01.2016 р.

№	Емітент облігацій	Серія облігацій	Рівень рейтингу	Поточний прогноз	Дата присвоєння	Дата оновлення
1	ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця»	A-J	uaA	стабільний	13.01.2015	14.07.2015
2	ТОВ «ВЕОН ПЛЮС»	A	uaA-	стабільний	26.09.2014	13.11.2015
3	ТОВ «ФАКТОРИНГ ФІНАНС»	A	uaBBB+	стабільний	28.12.2010	25.12.2015
4	ТОВ «ФАКТОРИНГ ФІНАНС»	B	uaBBB+	стабільний	21.03.2014	25.12.2015
5	ТОВ «ІНВЕСТКРЕДИТ»	A, B та C	uaBBB	в розвитку	16.09.2011	30.11.2015
6	СТОВ «УКРАЇНА»	A	uaBBB	стабільний	30.09.2013	18.12.2015
7	ПАТ «АВАНТ-БАНК»	A, B та C	uaBBB-	в розвитку	16.05.2012	29.12.2015
8	ТОВ «НОВОТЕХ-ІНВЕСТ»	A	uaBBB-	стабільний	16.05.2012	25.12.2015
9	ТОВ «НОВОТЕХ-ІНВЕСТ»	B	uaBBB-	стабільний	25.12.2012	25.12.2015
10	ТОВ «АКСІОМА»	A	uaBBB-	в розвитку	20.06.2011	25.12.2015
11	ТОВ «АКСІОМА»	B	uaBBB-	в розвитку	26.12.2012	25.12.2015
14	ТОВ «Укрсоцбуд»	G	uaB	стабільний	23.04.2012	30.10.2015
13	ТОВ «ТПК «ОМЕГА»	A	uaCCC	стабільний	25.10.2013	13.11.2015

Враховуючи, що обсяг публічних емісій протягом аналізованого періоду скоротився більше ніж утричі, аналогічне зменшення кількості рейтингів боргових інструментів у портфелі НРА «Рюрік» в цілому відповідає загальносистемній тенденції.

Відсоток нових випусків, які отримують кредитні рейтинги, протягом 2013-2015 рр. був відносно стабільним та складав близько 50%. Інша половина емітентів ігнорує вимоги законодавства щодо обов'язкового отримання кредитного рейтингу, що може свідчити про технічний характер їх емісій (переважно випуски цільових облігацій для завершення будівництва, а також випуски дисконтних облігацій фінансових компаній, інвестиційні характеристики яких не відповідають ринковим умовам, а кошти, отримані від розміщення облігацій, використовуються не призначенням, задекларованим у проспекті емісії).

Слід зазначити, що НКЦПФР рішенням №980 від 10.07.2015 р. затвердила нове Положення про встановлення ознак фіктивності емітентів цінних паперів та включення таких емітентів до списку емітентів, що мають ознаки фіктивності. При цьому в липні-вересні 2015 року Комісія зупинила торги цінними паперами близько 100 емітентів. НРА «Рюрік» сподівається, що в подальшому при очищенні ринку регулятор ринку буде також враховувати наявність кредитного рейтингу цінних паперів. Як показує практика, кредитний рейтинг може бути ефективним регуляторним інструментом, що дозволяє відокремити ринкові випуски від неринкових та спростити процес прийняття інвестиційних рішень.

Середньозважений рейтинг нових випусків облігацій протягом 2014-2015 рр. знизився з uaA– до uaBBB+. При цьому в 2014 р. найбільшою кредитоспроможністю характеризувалися нові випуски комерційних банків та державних монополій (залізниць). Разом із тим, як уже зазначалось, у 2015 р. (розміщення триває, як правило, 1 рік) облігації банків у кінцевому підсумку не знайшли попиту на ринку.

У 2015 році найвищі кредитні рейтинги було присвоєно випускам фармацевтичних компаній (в тому числі облігаціям серій А-У ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» з рейтингом від НРА «Рюрік» на рівні uaA), які, незважаючи на несприятливу кон'юнктуру, вирішили здійснити публічне розміщення, в той час як комерційні банки облігації не випускали. Таким чином, кредитні рейтинги облігацій можуть слугувати індикатором кількісних і якісних змін у розрізі галузей економіки.

В цілому, НРА «Рюрік» вважає, що скорочення ринку рейтингових послуг як елементу інфраструктури фінансових ринків є закономірним процесом. При цьому динаміка кредитних рейтингів адекватно відображає перебіг процесів, які відбуваються в банківській системі України, а також може слугувати індикатором кількісних і якісних змін у розрізі галузей економіки.

Незважаючи на скорочення портфелю клієнтів, НРА «Рюрік» продемонструвало високий рівень якості визначених рейтингів. Агентство до кінця 2016 року очікує поживлення економічних процесів у країні та відновлення зростання ринку рейтингових послуг, які надаються з метою підвищення прозорості фінансових ринків України.

Керуючись принципами прозорості та інформаційної відкритості, НРА «Рюрік» оприлюднює на власному офіційному сайті результати своєї діяльності, що знаходить своє відображення у відповідних щомісячних звітах та щорічних аналітичних дослідженнях за результатами визначених рейтингових оцінок.

Коротка історична довідка. НРА «Рюрік» було засновано 14 грудня 1994 року. З моменту набуття чинності «Концепції створення системи рейтингової оцінки регіонів, галузей національної економіки, суб'єктів господарювання» №208-р від 01.04.2004 р., НРА «Рюрік» займається оцінкою кредитоспроможності (надійності) і рейтингуванням українських підприємств, організацій та їхніх боргових інструментів.

Відповідно до рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.04.2010 р. №385, Національне рейтингове агентство «Рюрік» включено до Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств. Офіційний статус уповноваженого рейтингового агентства підтверджує видане НРА «Рюрік» Свідоцтво про включення до державного реєстру уповноважених рейтингових агентств від 12.04.2010 р. №4.

З 12.04.2010 р. НРА «Рюрік» набуло право визначати рейтингові оцінки позичальників та боргових інструментів, обов'язковість отримання яких визначається Законом. Починаючи з цього моменту, Агентство значно інтенсифікувало власну діяльність на ринку рейтингових послуг України.

Підготовлено аналітичним департаментом НРА «Рюрік» на основі даних національних рейтингових агентств: ПА «Експерт-Рейтинг» (режим доступу: <http://www.expert-rating.com>), ПА «IBI-Rating» (режим доступу: <http://www.ibi.com.ua/>), ПА «Кредит-Рейтинг», ПА «UCRA» (режим доступу: <http://ucra.com.ua/>) (режим доступу: <http://www.credit-rating.ua/>); міжнародних рейтингових агентств: «Fitch Ratings» (режим доступу: <http://www.fitchratings.ru/>), «Moody's» (режим доступу: <http://www.moody.com/>), «Standard & Poor's» (режим доступу: <http://www.standardandpoors.com/>), даних НБУ (режим доступу: <http://bank.gov.ua/>), даних НКЦПФР (режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua/>), даних АРІФРУ (режим доступу: <http://smida.gov.ua/>), а також власних баз даних.

Відповідальний за випуск:

Директор з розвитку, к.е.н., Долінський Леонід Борисович, тел. (044) 383-04-76

Відповідальний аналітик:

Провідний фінансовий аналітик, Ткаченко Микола Анатолійович, тел. (044) 489-87-33 / 49 (вн. 703).

Звіт підготовлено аналітичним департаментом НРА «Рюрік» на основі даних національних рейтингових агентств: ПА «Експерт-Рейтинг» (режим доступу: <http://www.expert-rating.com>), ПА «ІБІ-Рейтинг» (режим доступу: <http://www.ibi.com.ua/>), ПА «Кредит-Рейтинг», ПА «UCRA» (режим доступу: <http://ucra.com.ua/>) (режим доступу: <http://www.credit-rating.ua/>); міжнародних рейтингових агентств: «Fitch Ratings» (режим доступу: <http://www.fitchratings.ru/>), «Moody's» (режим доступу: <http://www.moody.com/>), «Standard & Poor's» (режим доступу: <http://www.standardandpoors.com/>), даних НБУ (режим доступу: <http://bank.gov.ua>), даних НКЦПФР (режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua/>), даних АРІФРУ (режим доступу: <http://smida.gov.ua/>), а також власних баз даних. За більш детальною інформацією з питань макроекономічних та галузевих оглядів звертайтеся до офіційного сайту НРА «Рюрік» (<http://rurik.com.ua>) або за телефоном (044) 383-04-76.

НРА «Рюрік» не несе відповідальності за точність інформації, отриманої з публічних джерел.

Даний звіт має виключно інформаційний характер, є суб'єктивним поглядом аналітичного департаменту НРА «Рюрік» та не є рекомендацією або порадою.

НРА «Рюрік» надає Вам право копіювати документи, надруковані або опубліковані на офіційному сайті тільки для некомерційного використання виключно за умови посилання на НРА «Рюрік» як джерело інформації.

Всі права захищені. Будь-яка публікація НРА «Рюрік» може містити неточності й помилки. НРА «Рюрік» може в будь-який момент без попереднього повідомлення вносити покращення та зміни в описану в цих публікаціях інформацію органів України або інших юридичних осіб.

НРА «Рюрік»

☎ 04053 Україна, м. Київ, вул. Артема 37-41

+38 (044) 383-04-76, +38 (044) 489-87-33 / 49

e-mail: info@rurik.com.ua

www: rurik.com.ua